



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

M. Fabii Quintiliani Institutionum Oratoriarum Libri Duodecim

Summa diligentia ad fidem vetustissimorum codicum recogniti ac restituti

M. Fab. Quintiliani Declamationes Undeviginti. M. Fabii Avi Et Calpurnii
Flacci Declamationes. Auctoris Incerti Dialogus De causis corruptae
Eloquentiae - Cvm Variorum Notis

Quintilianus, Marcus Fabius

Lugd. Batav. ; Roterodami, 1665

CCL. Sortitio ignominiosorum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-12889

redemit tamen virtute, redemit sanguine, redemit vulneribus. In te quid spectavit abolitio? quod vitiis tuis & cupiditate illum quoque bonum alioqui, ut apparuit, civem adulterum fecisti? Scio, iudices, hæctenus pertinere actionem ad hodiernum iudicium, nec quæ sum objecturus, cum mihi accusare permiseritis, hodie dicenda sunt. Quomodo deprehenderim, quos testes relinquo: illud tantum, qualem hanc putetis esse fœminam quæ defendi noluit. Quanquam hoc jam prior ille confessus est, qui cum fortiter fecisset, cum recenti meritorum gratia niteretur, plus tamen putavit apud vos valere virtutem, & religionem, & fidem vestram, sicut vere putavit. Hodierno igitur iudicio apparebit an illi abolitionem petere necesse fuerit. Non estis exhortandi mihi ad tuendam castitatem, civitati ante omnia necessariam. Matrimoniiis, etiam si ego tacuerim, scitis contineri civitatem, his populos, his liberos & successionem patrimoniorum, & gradum hæreditatum, his securitatem domesticam: quomodo enim peregrinabimur, quomodo ad colendos discedemus agros, quæ nobis securitas dabitur suscipientibus legationes publicas, euntibus in militiam cum frequenter bella sint? potest vobis contingere ut & præmium viro forti dederitis, & tamen adulterium vindicemus.

C C L.

Sortitio ignominiosorum.

QUI INJURIARUM DAMNATUS FUERIT, IGNOMINIOSUS SIT. IGNOMINIOSO NE QUA SIT ACTIO.

Duo adolescentes invicem agere cœperunt. Sortiti sunt utrius iudicium prius ageretur. Is qui forte vicerat egit & damnavit injuriarum, damnato agere volenti præscribit.

S E R M O.

Patronum necessario dabimus. Nam etiam ut agere illi liceat, est tamen ignominiosus.

D E C L A M A T I O.

IGNOMINIOSO NE QUA SIT ACTIO. Si hodie primum deferret, necesse habebat pati conditionem fortunæ

tunæ suæ, nunc præscribendi tempus abiit. Tum enim præscribere debuisti, si poteras cum ¹ delatus es. Et in hoc ipsum præscribere, ne deferret, neque enim ulla præscriptio inchoata judicia peragi vetat, si inchoari aliquando prohibet. Actio isti cui præscribis, data est: nec data solum, verum etiam inchoata. Invicem rei fuistis. Quid enim? tu initium putas actionis cum iudices confederint, cum ad dicendum surrexerit orator? Minime: ² hæc enim tu fecisti felicitate actionis, & lex quæ ignominioso non dedit actionem, hoc spectavit, ne omnino in causam educendi potestatem haberet, ne reum faciendi, ne in periculum perducendi. Quæ si omnia jam facta sunt, tempus præscriptionis transit. Accedit aliud quod quærendum est, **IGNOMINIOSO NE QUAE ACTIO** injuriarum earum quæ factæ sint postea quam ignominiosus esse cœpit. Fecit injuriam aliquis ei, fecit frustra ignominioso: videtur minus peccasse, quam si aliquem civem, cui integer status esset, læsisset. ³ Hunc contemptum utique noluit damnationis lex esse, nisi post damnationem. Hoc autem, de quo quæritur, confitearis oportet, actum esse ante damnationem: tam ignominioso noluit esse actionem, quam ignominia vindictam: ut si jus emendi auferretur damnato, manerent tamen ea, quæ emisset antequam damnaretur. Ergo non tempore præscribis, nec perire ea causa potest, cujus origo ante damnationem est: hæc dicerem cuicumque & in quacumque actione. Tecum agere invicem cœpit, & agere cœpit injuriarum. Quantopere autem voluerit hujuscemodi peragi judicia legum lator ostendit, cum injuriarum damnatum ignominiosum esse voluit. Quare si apparuerit te malam causam habere, incipis rem iniquissimam postulare, ut, tales pœnas quales præscribis, patiatur. Nam si tam gravem rem & tam intolerabilem

lex

¹ Delatus es, & in hoc.] Et postea, | Lege felicitate sortis, vel sortitionis. Gronov.
 vetat, et si inchoari. Pith. | ³ Hunc contemptum utique noluit da-
² Hæc enim tu fecisti felicitate actionis.] | mnationis.] Lege, damnatis. Gronov.

¹lex injuriarum putavit, ut ei qui commisisset tale delictum, omne jus poenæ auferret; quærendum de eo quoque est quod etiam forte factum est ut prior ageres, non quia atrocius erat quod querebaris. Quid porro? hac ipsa sorte non hoc quæsitum est, uter prior ageret? Jam hoc ergo, de quo contendimus, constitutum est. Illa enim sorte duo judicia ordinata sunt: & tum, cum accusares, eras reus & proximo loco reus. ² Hæc ad jus, illa ad æquitatem: quid adeo justum quam te damnari, si injuriam tum fecisti? non enim ignominioso fecisti, & fortasse per te stetit, ut injuriam hic quoque faceret: alioqui tu si quam fiduciam haberes innocentiaæ tuæ, nonne his ipsis quibus excludis illum, confideres? quid times? accusabit te, neminem postea accusaturus: cæcidit te: fecit injuriam: confitebimur: probabimus tamen istud jure accidisse. Quanta diffidentia in te causæ est, qui post ista trepidas? & in nobis quanta fiducia, qui post hanc infelicitatem, post hanc fortunam confidimus dignos nos apud judices futuros, qui vindicemur? Iniquissimum alioqui est tantum fortunæ sortis illius licuisse, ut hoc videatur quæsitum, uter ignominiosus esset.

C C L I.

Rapta sterilis repudiata.

INTRA QUINQUENNIIUM NON PARIENTEM REPUDIARE LICEAT. INIUSTI REPUDIUM SIT ACTIO. Quidam uxorem, quam ex raptu habere cœperat secundum optionem, intra quinquennium non parientem dimisit: agit illa iniusti repudii.

DECLAMATIO.

INiusti repudii accuso. Neminem adeo fore alienum à bonis moribus credo, qui dubitet parum istud injuste factum esse, quod quæ summum dederat beneficium vitæ, ne id

¹ Lex injuriarum putavit.] Scribo: Nam si tam gravem rem & tam intolerabilem lex injuriam putavit. Gron.
² Hæc ad jus, illa ad æquitatem.] Hujusmodi plerisque in locis Sermonis vi-

dentur esse, non declamationis. Qua in re tamen vet. exempl. bona fide secuti sumus. Sequitur, *Quid adeo justum est.* sic enim lego. *Pithæus.*